

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Інститут гуманітарних і соціальних наук

Кафедра цивільного, господарського та екологічного права

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
директором інституту
гуманітарних і соціальних наук

Грищак С.В. _____

« 27 » 02 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Правознавство»

Галузь знань	12 Інформаційні технології
Спеціальність	126 Інформаційні системи та технології
Освітній рівень.....	Бакалавр
Освітня програма	Інформаційні системи та технології
Статус	Обов'язкова
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	диференційований залік
Термін викладання	5-й семестр, 9 чверть
Мова викладання	українська

Викладач: проф. Пушкіна О. В.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»

2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Правознавство» для бакалаврів спеціальності 126 “Інформаційні системи та технології” галузі знань 12 Інформаційні технології. Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. цивільного, господарського та екологічного права – Д.: НТУ «ДП», 2020. – 17 с.

Розробник – Пушкіна О.В. – завідувач кафедри цивільного, господарського та екологічного права, професор, доктор юридичних наук.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки здобувачів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 126 Інформаційні системи та технології (протокол № 7 від 27.08.2020).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	7
6.1 Шкали.....	7
6.2 Засоби та процедури.....	8
6.3 Критерії.....	9
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	14
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	14

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» спеціальності 126 Інформаційні системи та технології здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни З6 «Правознавство» віднесено такі результати навчання:

ПР8	Застосовувати правила оформлення проектних матеріалів інформаційних систем та технологій, знати склад та послідовність виконання проектних робіт з урахуванням вимог відповідних нормативно-правових документів для запровадження у професійній діяльності.
ПР10	Розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки та існуючих державних і закордонних стандартів під час формування технічних завдань та рішень.

Мета дисципліни – формування у здобувачів системи знань з основ теорії держави і права та провідних галузей національного права України (конституційного, адміністративного, цивільного, трудового, кримінального тощо).

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
ПР10	ДРН1-36	Знати походження держави та причини її утворення, функції держави, механізм та форми держави, поняття державного правління, територіального устрою та політичного режиму, співвідношення особи та держави, поняття та ознаки правової держави
	ДРН2-36	Формувати знання з питань державно-правового життя в сучасній Україні, високу правову культуру, професійну етику, глибоку повагу до права і соціальних цінностей, гарантії забезпеченні прав, свобод і законних інтересів людини і громадянина
	ДРН3-36	Знати загальну характеристику галузей права (адміністративного, цивільного, трудового, кримінального, екологічного законодавства)
	ДРН4-36	Тлумачити основні правові поняття, аналізувати соціально-значущі проблеми і процес їх правового вирішення, кваліфіковано використовувати методи права в різних видах професійної діяльності
ПР8	ДРН5-36	Визначати необхідний закон чи інший нормативно-правовий акт, у ньому – відповідну норму, і правильно застосувати у практичній діяльності

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
	ДРН6-36	Визначати способи реалізації суб'єктивних екологічних прав та юридичних обов'язків у сфері використання природних ресурсів і охорони довкілля

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
32. Цивілізаційні процеси в українському суспільстві	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу Здатність використовувати логіку при прийнятті рішень Здатність діяти на підставі етичних міркувань (мотивів) та в умовах автономної роботи Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства
35. Ціннісні компетенції фахівця	

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		Денна		Вечірня		Заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
Лекційні	60	16	44	-	-	6	84
Практичні	30	8	22	-	-	-	-
Лабораторні	-	-	-	-	-	-	-
Семінари	-	-	-	-	-	-	-
РАЗОМ	90	24	66	-	-	6	84

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ЛЕКЦІЇ		60
ДРН1-36	Тема 1. Основи теорії держави та права	6
	1. Основні закономірності виникнення держави та права	
	2. Основні теорії походження держави	
	3. Загальна характеристика держави і державної влади	
	4. Поняття і класифікація функцій держави	
	5. Форми здійснення функцій держави	
ДРН1-36,	Тема 2. Загальне поняття права. Норми права.	12

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ДРН2-36, ДРН4-36, ДРН5-36	<p>Правовідносини. Правова поведінка. Юридична відповідальність</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зв'язок права і держави 2. Поняття і ознаки права 3. Функції права 4. Поняття, ознаки і види соціальних норм. Право в системі соціальних норм 5. Система права та її структурні елементи 6. Форми (джерела) права 7. Нормативно-правові акти 8. Правові відносини. Юридичні факти 9. Правова поведінка. Правопорушення 10. Юридична відповідальність: поняття, мета, ознаки та види. Підстави юридичної відповідальності 	
ДРН1-36, ДРН2-36, ДРН4-36, ДРН5-36	<p>Тема 3. Основи конституційного права України</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття конституційного права України, його предмет та методи. Конституційно-правові норми та конституційно-правові інститути 2. Конституція як Основний закон суспільства та держави 3. Загальні засади конституційного ладу України 4. Конституційно-правовий статус людини та громадянина в Україні 	6
ДРН1-36, ДРН2-36, ДРН3-36, ДРН5-36	<p>Тема 4. Основи адміністративного права України</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, предмет, метод і структура адміністративного права України 2. Норми та джерела адміністративного права, адміністративно-правові відносини 3. Поняття і сутність державного управління та його співвідношення з виконавчою владою 4. Адміністративно-деліктне право 5. Адміністративні стягнення та інші заходи адміністративної відповідальності 	6
ДРН3-36, ДРН4-36, ДРН5-36	<p>Тема 5. Основи цивільного права України</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, принципи, функції і система цивільного права України 2. Цивільні правовідносини: поняття, склад, види, підстави їх виникнення, зміни та припинення 3. Суб'єкти цивільних правовідносин 4. Об'єкти цивільних правовідносин 5. Поняття і форми права власності в Україні. Суб'єкти права власності та захист їх прав 6. Цивільно-правові договори 7. Загальна характеристика спадкування. Види спадкування 8. Цивільно-правова відповідальність 	10
ДРН3-36, ДРН4-36, ДРН5-36	<p>Тема 6. Основи трудового права України</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття трудового права та трудових правовідносин 2. Трудовий договір 3. Поняття і види робочого часу і часу відпочинку 	6

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	4. Заробітна плата	
	5. Трудова дисципліна і відповідальність працівників	
ДРН3-36, ДРН4-36, ДРН5-36	Тема 7. Основи кримінального права України	6
	1. Поняття, предмет, метод та система кримінального права	
	2. Кримінальна відповідальність	
	3. Поняття неосудності та її критерії, обмежена осудність	
	4. Стадії кримінального правопорушення	
	5. Покарання та його види	
ДРН3-36, ДРН4-36, ДРН5-36, ДРН6-36	Тема 8. Основи екологічного права України	8
	1. Право природокористування: поняття й види	
	2. Принципи права природокористування	
	3. Права та обов'язки природокористувачів	
	4. Підстави виникнення і припинення відносин природокористування	
	5. Поняття та підстави юридичної відповідальності за екологічні правопорушення	
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ		30
ДРН1-36, ДРН2-36, ДРН3-36, ДРН4-36, ДРН5-36, ДРН6-36	1. Основи конституційного права України	5
	2. Основи адміністративного права України	5
	3. Основи цивільного права України	5
	4. Основи трудового права України	5
	5. Основи кримінального права України	5
	6. Основи екологічного права України	5
РАЗОМ		90

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити ЄКТС навчальної дисципліни зараховується, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності здобувача за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	усне опитування, бліц-опитування, тестування методи: евристичних питань, пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, діалогового спілкування	підсумкове тестування	визначення загальної кількості балів за результатами поточних контролів; підсумкове тестування під час заліку
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання практичних завдань робота в малих групах, кросворд		
	індивідуальне завдання	виконання завдання під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом тестування, усного опитування за кожною темою навчальної дисципліни. Практичні заняття оцінюються якістю виконання практичних завдань.

Самостійна робота оцінюється якістю виконання індивідуального завдання, зокрема: використовуючи норми чинного законодавства та розуміння специфіки професійної діяльності за відповідною галуззю знань, вирішити проблемну ситуацію, яка може складатися у процесі діяльності.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач вищої освіти під час заліку має право пройти підсумкове тестування, що охоплює ключові дисциплінарні результати навчання.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання здобувача вищої освіти ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії здобувача для демонстрації досягнення результатів навчання.

Оцінювання з курсу навчальної дисципліни «Правознавство» здійснюється з урахуванням розподілу отриманих балів за відповідний вид навчальної діяльності студента:

- поточне тестування за кожною темою;
- участь у форумі, аудиторна робота та виконання певних завдань на практичних заняттях;
- самостійна робота, зокрема контрольні завдання за темами навчальної дисципліни;
- підготовка рефератів за темами дисципліни або індивідуального завдання у вигляді презентації з урахуванням специфіки сфери професійної діяльності.

Тестування – це метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни. **Тестування** з навчальної дисципліни «Правознавство» здійснюється за кожною темою.

Вебфорум або просто Форум – інтернет-ресурс, популярний різновид спілкування в інтернеті, для проведення дискусій, на якому користувачі обмінюються досвідом та ідеями з певної заданої теми.

В рамках навчальної дисципліни «Правознавство» передбачено **проведення форуму за певними темами** та **виконання практичних завдань на практичних заняттях**. За умови очного навчання практичне заняття за кожною темою проводиться з поділом групи на малі групи для створення дискусії.

Самостійна робота студента (СРС) є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Самостійна робота включає:

- ◆ попереднє опрацювання інформаційного забезпечення за всіма видами навчальних занять;

- ◆ самостійне опрацювання теоретичних питань курсу;
- ◆ розв'язання завдань самоконтролю опанування дисциплінарними результатами навчання відповідно до робочої програми дисципліни

Метою СРС є засвоєння навчальної дисципліни в повному обсязі і послідовне формування у студентів самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця. У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника освітнього процесу, навчитися свідомо ставитися до опанування теоретичних і практичних знань, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі.

Самостійна робота розрахована на доповнення тих знань, які були отримані на лекції, роботу зі спеціальною літературою, орієнтування студентів на детальне вивчення тих положень національного законодавства України, які вони будуть використовувати у практичній діяльності.

Самостійною роботою студента в рамках вивчення навчальної дисципліни «Правознавство» є **виконання контрольних завдань** за темами навчальної дисципліни та **підготовка індивідуального завдання** (рефератів за темами дисципліни або однієї презентації).

Індивідуальні завдання студентів з навчальної дисципліни включають виконання розрахункових, графічних, розрахунково-графічних робіт, есе, рефератів, презентацій, оформлення звітів, аналіз практичних ситуацій, підготовка реферативних матеріалів із фахових публікацій, курсових проектів (робіт), кваліфікаційних робіт, власні дослідження до конференцій, участь в олімпіадах тощо. Індивідуальні завдання сприяють більш поглибленому вивченню студентом теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань, підвищення рівня підготовки і розкриття індивідуальних творчих здібностей.

Студенту пропонується на власний розсуд обрати індивідуальне завдання самостійної роботи або підготовка рефератів за кожною темою, які оцінюються кожний окремо по 4 бали, або підготувати презентацію, використовуючи норми чинного законодавства та розуміння специфіки професійної діяльності за відповідною галуззю знань, з вирішення проблемної ситуації, яка може складатися у процесі діяльності, що буде оцінено у 24 бали.

У таблиці наведено розподіл максимальної кількості балів за певний вид навчальної роботи студента за темами навчальної дисципліни

Розподіл балів за видами навчальної роботи студента

Теми	Індивідуальне завдання (підготовка рефератів/ презентації)	Самостійна робота (контрольні завдання)	Поточне тестування	Участь у форумі або аудиторна робота на практичних заняттях (вирішення задач)	Всього
1.	-	-	2,4	–	2,4
2.	4	-	8,8	–	12,8
3.	4	2	6,0	1	13
4.	4	2	9,2	1	16,2
5.	4	2	13,2	1	20,2

6.	4	2	10,4	1	17,4
7.	4	2	9,0	1	16
8.	-	2		-	2
Разом	24,0	12,0	59,0	5,0	100

Максимальна кількість балів з курсу навчальної дисципліни складає 100 балів.

Загальна оцінка з навчальної дисципліни «Правознавство» визначається за накопичувальною системою, тобто сума всіх балів, отриманих за виконання певного виду робіт студента.

Індивідуальне завдання оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

***Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК***

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
– концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: <ul style="list-style-type: none"> • концептуальних знань; • високого ступеню володіння станом питання; • критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності 	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
Рівень знань незадовільний	<60	
<i>Уміння/навички</i>		
– поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання	Відповідь характеризує уміння: <ul style="list-style-type: none"> • виявляти проблеми; • формулювати гіпотези; • розв'язувати проблеми; • обирати адекватні методи та інструментальні засоби; • збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	<ul style="list-style-type: none"> використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання 	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
<p>– донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації;</p> <p>– збір, інтерпретація та застосування даних;</p> <p>– спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово</p>	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> правильна; чиста; ясна; точна; логічна; виразна; лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> послідовний і несуперечливий розвиток думки; наявність логічних власних суджень; доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; правильна структура відповіді (доповіді); правильність відповідей на запитання; доречна техніка відповідей на запитання; здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з</p>	90-94

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<p>– управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами;</p> <p>– спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах;</p> <p>– формування суджень, що враховують соціальні, наукові та</p>	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; • здатність до роботи в команді; • контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> • обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; • самостійність під час виконання поставлених завдань; • ініціативу в обговоренні проблем; 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
етичні аспекти; – організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; – здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії	<ul style="list-style-type: none"> • відповідальність за взаємовідносини; 3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> • використання професійно-орієнтовних навичок; • використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; • володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> • ступінь володіння фундаментальними знаннями; • самостійність оцінних суджень; • високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; • самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання.

- мультимедійне обладнання;
- інформаційно-комунікаційні засоби;
- персональні комп'ютери.

Дистанційна платформа Moodle.

8

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Основна рекомендована література

1. Правознавство – Київ.: Юрінком Інтер, 2000. – 638 с.

2. Правознавство – Київ.: Укр. інформаційно-правовий центр, 2002. – 385 с.
3. Правознавство – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 735с.
4. Правознавство – Київ.: Слово, 2003. – 287 с.
5. Правознавство – К.: Знання-Прес, 2004. – 436 с.
6. Атамась Г. О., Шелепов А. П., Якутка А. М. Правознавство / Атамась Г. О., Шелепов А. П., Якутка А. М. -Львів.: Нац. ун-т "Львівська політехніка", 2004. – 251 с.
7. Правознавство – К.: Знання, 2006. – 350 с.
8. Основи правознавства: Навчальний посібник / За заг. ред. Венедіктової І.В., Кагановської Т.Є. – Х., 2007. – 349с.
9. Кириченко В.М. Правознавство: Модульний курс. – К.: Центр учбової літератури, 2007 – 328 с.
10. Дрожжина С. В. Основи правознавства: Наочний довідник. – К.; Х.: Веста, 2007. – 120 с.
11. Килимник І. І. Правознавство : навч. посіб. / І. І. Килимник, Т. А. Коляда, А. В. Науменко; Харк. нац. ун-т. міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х. : ХНУМГ, 2014. – 308 с.
12. Правознавство: Підручник для студентів ВНЗ/ Кол. авторів. Черкаси, 2019. 686 с.

8.2. Додаткова рекомендована література

1. Збірник законів України до курсу «Правознавство» [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. : [у 2 т.] / [упоряд. В. М. Кириченко, Ю. В. Кириченко] ; Запоріж. нац. техн. ун-т. – Запоріжжя : ЗНТУ, 2013. Т. 1. – 2013. – 343 с., Т. 2. – 2013. – 243 с.
2. Поліщук М. С. Правознавство [Текст] : навч. посіб. для студентів неюрид. спец. ВНЗ / М. С. Поліщук, М. І. Логвиненко. – Харків : Право, 2014. – 106 с.
3. Поліщук М. С. Правознавство [Текст] : навч. посіб. для студентів неюрид. спец. ВНЗ / М. С. Поліщук, М. І. Логвиненко. – Харків : Право, 2014. – 106 с.
4. Веніславський, Ф. В. Конституційне право України в схемах і таблицях [Текст] : навч. посіб. для студентів юридичних вузів та факультетів / Ф. В. Веніславський. - Харків : Право, 2014. - 376 с.
5. Цивільне, господарське та господарське процесуальне право у запитаннях і відповідях (практичний курс) [Текст] : [практ. посіб.] / [упоряд.: В. І. Борисова та ін.]. - Х. : Право, 2013. - 175 с.
6. Іншин М. І. Трудове право України [Текст] : підручник / М. І. Іншин, В. І. Щербина. - Х. : Діса плюс, 2014. - 499 с.
7. Матвеев П. С. Цивільне право (в схемах) [Текст] : навч. посіб. / П. С. Матвеев, В. І. Бірюков ; Нац. акад. внутр. справ. - К. : Алерта, 2013. - 255 с.
8. Екологічне право [Текст] : підручник / [Г. В. Анісімова та ін.] ; за ред. проф. А. П. Гетьмана ; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». - Х. : Право, 2013. - 431 с.

8.3. Інформаційні ресурси

1. www.rada.gov.ua
2. Конституція України: Основний Закон України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30.
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-41.
4. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18.
5. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. // ВВР України. – 2002. - № 3.
6. Кодекс України про надра від 27.07.1994 р. // ВВР України.- 94 р. - №36.
7. Лісовий кодекс України від 21.01.1994 р. // ВВР України. – 94 р. - №17.
8. Водний кодекс України від 06.06.1995 р., № 213/95-ВР // ВВР України. – 1995 р. - №24.
9. Кримінальний кодекс України від 5 травня 2001 р. // Відомості ВР України, 2001 р.
10. Кодекс України про адміністративні правопорушення України від 7 грудня 1984 р. // Відомості ВР УРСР, 1984 р.- № 51, стаття 1122, Глава 7 – адміністративні правопорушення у сфері охорони природи, використання природних ресурсів, охорони культурної спадщини.
11. Про охорону навколишнього природного середовища. Закон України від 25 червня 1991 р. // ВВР України. – 1991 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Правознавство»
для бакалаврів
спеціальності 126 “Інформаційні системи та технології”

Розробник:
Пушкіна Олена Вікторівна

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м.Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19